FRANCKESCHE
STIFTUNGEN

Alte Drucke

Pavli Castrensis In ... Codicis Partem Patauin[a]e Pr[a]electiones, Francisci Curtij, multorumq[ue]; qui hactenus Doct. incubueru[n]t Appendicibus ...

Paulus <Castrensis>

Lugduni, 1553

Ne quis in sua causa iudicet. uel ius sibi dicat. Rubrica.

Nutzungsbedingungen
Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.
Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.
Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use
All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.
Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.
For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150729

Visual Library

a ¶Ex tribus ꝑſonis. Adde Barba in rub. extrà de iudi.
b ¶Nō pōt eſſe Iudex ī cā ꝓpria. In qb⁹ caſi b⁹ qs pōt eſſe Iudex in cā ſua. vid ꝑ Bar. ī l.ſi qs forte. in §. ſi. q̄s.ff. de poenis. & ꝑ Ale.de imo.in conſ. ſuo.cxxxv.col.j. & ij.in j.vol. Et qn̄ poſſit cognoſcere de iniuria illata offō ſuo. ꝑ eūdē Ale. de imo. in cōſ.xxxv.col. ſi. vſ.iij.ꝑſuppono.ī ij. vo.& add an'eps ſit Iudex cōpetēs in cā ꝓpria. Et in his quæ ſunt de ei⁹ mēſa. dic vt ꝑ Alex.in ſuo cō. lxxix.colun.ij.verſ. qs igit. ī j.vo. & in ꝓpoſito vid Pet. de anch.ī cōſ. cclxxvij. inci.Ex ꝑdicta facti narratiōe co. v. ver. venio ad qn̄tū repetitū in cōſ.ccccxxxix.Cur.Et adde tu. qn̄ qs poſſit eē Iudex in cā ꝓpria. & dic vt ꝑ do.meū Sozi.in cōſ.xcvj.colū. iiij.ver.iij.qa.& ibi qd ſi cōcurrat volūtas aduerſarij.in cōſili.cxx.colū.ij.circa prin.& ī cōſ. cxxxvi.col.ij.ver.ad quorū confirmationē. in cōſ.clxxxvij.co.ſi.et in cō.ccxxxj.co vij. circa ſi.Sra.

in l.j.§.tit.j. An litigauerunt coram eo, tanquā corā delegato.ꝙ poteſt cōprehēdi ex actis:ſi ſe appellabat delegatum,vel cōmiſſarium alterius:& tunc non acquirit. quia cenſetur vt priuatus:poſtq̄ coram eo non litigauerunt:tanq̄ coram iudice ordinario per argumentū de tanq̄.vt in l. ſi pater. ff. de adop.Si autē tanq̄ corā ordinario, pōt procedere.vt dicit glo. Et hoc quando cā non erat etiam de ipſius ordinaria iuriſditione,ſicut nec de iuriſditione delegantis. Si autem erat tunc etiam ſi ignoranter litigaſſent,vel tanquā coram delegato, poſtquā in veritate cauſa erat de ſua iuriſdictione,& poterat in ea procedere,non attenditur error partium:imò valent acta ex ea iuriſditione.quam reuera habet inſpecta potius veritate.& hoc voluit Innocenti.in c. cum ex officij. de præſcriptio. facit. l. regula. §. j. vel ij. ff. de iur.& fact.igno. vbi In tranſlatione dominij potius inſpicitur veritas quā falſa opinio transferentis.facit. ff.mand.lege ſeruum.Tene menti.In fi. gl. ibi.[videtur confirmari.] dic hoc intellige verum.vt dixi in prima glo.quando efficitur de iuriſditione delegantis ex cauſa de præterito,quæ habuit originem ante delegationem.argu.in l.ſi rem.§.fi.ff. de pigno. acti.ſecus ſi ex cauſa ſuperueniēte poſt delegationem.vt not.infra vbi de crimi. agi opp.l.j.in gl.quæ incipit non oppoſita. Et p̄ędicta procedūt qn̄ interuenit delegatio ſed erat nulla,qa cā nō erat de iuriſdictiōe
6 delegātis.† Sed ponamus ꝙ erat:tn̄ delegatio nō interuenerat:& aliquis tanq̄ delegatus ꝓceſsit in cā poſtea ordinari⁹ hoc ſciēs ratificauit. An valeāt acta?videt ꝙ ſic.p l.licet.ff de iudi.dic cōtra per notata in c.prudentiam.in prin.de off. dele. quia iudiciū
a fuit funditus nullū à principio.cū cōſiſtat ex tribus perſonis *.ſ. actore.reo.& iudic:vt in c.forus.de ver.ſig.& hoc deficiebat per ſona iudicis:vn̄ nō pōt recōualeſcere.l.ꝙ ab initio.de reg.iur.ſed in l.licet allegata in cōtrariū.iudiciū nō erat funditus nullū:quia erāt tres ꝑſonę:imò valebat reſpectu ꝑſonarū īteruenietiū in iudicio in earū ꝑiudiciū,nō tn̄ extēdebat ad illū cuius noīe tanq̄ ꝓcurator qs egerat. qa nō habuit mādatū.ſed ſuperueniēte ratihabitiōe extēdit ad eius ꝑiudiciū.Nō aūt recōualeſcit ꝙ nullū erat qa nō erat nullū.vt dixi:& adde ꝙ no.in l.j.j.de iur.fiſci.lib.x.or
7 ſufficiāt iſta.† In alia gl.quæ incipit[quo caſu:]ibi.[niſi hîc partes poſt ſententiā cōſenſiſſent.]Tu dic ꝙ cōſenſus partiū non pōt facere ſnīam nullā recōualeſcere:vt valeat tanq̄ ſnīa.qa ſententia nō depēdet ex voluntate partiū:ſed à poteſtate publica.i. à iuriſdictione proferētis:vt no in l.ſi diuerſa.§.de trāſa.facit tn̄ cā valere vt pactū:vel vt cōuētionē.& ita communiter intelligunt Doc.illā l.ij.quā glo.allegat.& de hoc per Bar.in l.ſi expreſsim.
8 ff.de appel.Sed † an atteſtationes nullæ poſsint validari cōſenſu partiū?vide Inn.in c.cū cā de teſti.ſuꝑ verbo præſumptione. In ea.glo.ibi.[ſunt ergo tria neceſſaria.] Dic ergo §. addidi alia duo:& ſic qnq̄ In gl.ſuper verbo[iudicandas.]in fi.ibi.[qd ergo ſi delegatus à principe.] Dic pręmitte ꝙ iſte ver.hoc dicit de plano pōt intelligi qn̄ cauſa delegata à principe de ſui natura eſt delegabilis,vt qa eſt de ſimplici iuriſdictiōe:& tūc eſt verū qd' delegatus pōt eā ſubdelegare:nō habita diſtinctiōe an pertineāt ad iuriſdictionē delegātis:vel nō:qa hoc nō cadit in principem,
9 ad cuius iuriſdictionem omnes cauſæ pertinent. † Sed ponamus quòd cauſa de ſui natura nō erat delegabilis,princeps tamē ex ſpeciali priuilegio poterat delegare.vt ſunt cauſæ meri & mixti imperij:vt in l.placet nobis.verſ.ꝙ nō ita & ver.fi.§.ti.j.An illa poterit ſubdelegari?gl.tenet ꝙ ſic per iſtū tex. dū dicit [nullo perſonarū cauſarum ve &c.]No.verbū [cauſarum.]quaſi dicat ne ſiue ſit delegabilis de ſui natura:ſiue nō.Pet.de bel.partica cōtrà : quia delegatus principis nō vtit omni priuilegio principis. & princeps propter plenitudinem poteſtatis pōt illas cauſas delegare.Sed delegatus non habet illam plenitudinem. Item ꝓbat per pulchram rationem:quia nō debet eſſe maioris efficaciæ delegatio facta per principem viuentē virtute reſcripti , quā facta per principē mortuū virtute legis ſcriptæ.imò minoris.quia lex fit cum maiori maturitate.ſed ille cui committitur merum imperium per legem ſcriptam,nō poteſt ipſum delegare: quaſi ſit electa induſtria perſonæ propter magnitudinem cauſæ : vt in l.j.in prin.de offi.eius cui man.eſt iuriſ. ergo nec ille cui committitur per reſcriptum.Et iſtam partem videtur tenere Ioā. An.in addi. Spe.de offi.dele.§.ex qui.poteſt. Alij tenent contrariū. dicentes quod licet de originali natura tales cauſæ non ſint delegabiles. poſtquā tamen efficiuntur ſemel, & fuerunt licitē delegatæ per habentem poteſtatem,mutant naturam: & efficiuntur delegabiles in perpetuum.& allegat ad hoc l.pater filium.§.quindecim libertis.ff.de le.iij. vbi etiam tangitur per Bar. ad quod bene facit l.videamus.ff.quod me.cau.& iſta videtur cōmunior opi.tangit per Gul.in l.oēs.ff.de reſti.in inte. Et hic refert ſe habuiſſe longā diſputationē cum quodā venerabili doctore : qui poſtea fuerat effectus Cardinalis,nō tamen aliter determinat. In vlti.glo.in fi. diſtingue.vt §.dixi cōcordando literas.vel dic ꝙ illa l.j.in fi.ff.qui & à quo appel.non loquitur in ſubdelegato.ſed in vicario,à cuius ſententia ſi appellatur ad illū qui ipſum cōſtituit,cum cenſetur vnū & idem tribunal.& ideo videretur appellari ad ſeipſum: quia ſentētia lata à vicario,videtur lata ab illo qui deputauit.Et hoc eſt hodie expreſſum in vicario epiſcopi:vt in c.ij.de conſue. li.vj. Appellatur ergo ad ſuperiorem ipſius epiſcopi, ad quē appellaretur ſi ſentētia lata eſſet ab epiſcopo.Nos loquimur in ſententia lata à ſubdelegato.& qualiter cognoſcatur an ſit vicarius, vel delegatus ad vniuerſitatē cauſarum. dic vt ibi per Bar.quia vicarius ſedet in eod. tribunali,in quo ſedet ille qui ipſum deputauit:vt etiā patet in vicario poteſtatis:vnde nō habet iuriſdictionem delegatā ad vniuerſitatē cauſarū : ſed potius illā quē habet poteſtas:ſicut vicarius epiſcopi.delegatus aūt ad vniuerſitatem cauſarum ſedet in alio tribunali.In fi.glo.ibi.§.[de iudi.l.fi.]Dic ꝙ ibi loquitur in arbitris electis ex neceſsitate iuris: qui nō ſunt ſub iudice delegato.ideo non appellatur ad ipſum delegatū:ſed ad principem in ſubdelegato,qui eſt ſub iuriſdictione delegati. vnde appellatur aliquando ad ipſum delegatum,quando eſt delegatus à principe:& aliquid ſibi de iuriſdictione reſeruat.ſecūdùm vnam lecturam:quæ habet hic ad eos.& eſt declaratum in iure canonico.vt ſuprà dixi.

Ne quis in ſua cauſa iudicet. uel ius ſibi dicat. Rubrica.

1 ¶ *Quod quis poſsit eſſe iudex in cauſa propria. & quod in ea non poſsit ſibi ius dicere, quòd ſint diuerſa.*
Iudex quando poſsit in cauſa propria cognoſcere?
3 *Si infertur iniuria iudici, an ipſe idem poſsit uindictam ſumere, & punire?*

LEX VNICA.

1 GEnerali lege. † Lex iſta loquitur etiam in iudice ordinario.vnde licet poteſtas habeat iuriſdictionē vniuerſalē,tamen in cauſa ꝓpria non habet:nec de eo,pōt cognoſcere : nec ꝓnunciare. & eodē modo nec de cauſa familię ſuę:puta vxoris,vel filiorum,vel libertorū,vel familiarū.vt ff.de iuriſ.om.iu.l. qui iuriſdictioni præ eſt.Sed delegatus bene pōt eſſe in cauſa taliū.licet poſſet recuſari.& ſi nō recuſatur,poteſt ꝓcedere:vt in l.in priuatis.ff. de iudi.
2 quę no.in d.l.qui iuriſdictioni.† In glo.ij.ibi.[ff.quod me.cau.
b extat.]vel dic quartò ꝙ quis non pōt eſſe iudex in cauſa ꝓpria vt in primo dicto. & ex hoc ſequitur quod nec in ea pōt ſibi ius dicere.i. ſentētiare. vt in ſecundo dicto.& ſic iſta duo dicta non ſunt vnū & idem:ſed diuerſa.de alijs cōtrarijs dic vt in glo. quia ſunt leuia. Adde aliū caſum in quo quis pōt eſſe iudex in cauſa ꝓpria.ſ.cū agitur an quis ſit iudex cōpetens in aliqua cauſa.Nā ipſe pōt de hoc cognoſcere.& ſuꝑ eo ꝓnūciare,vt in l.ſi quis ex aliena.ff.de iudi.& tamē videtur eſſe cauſa ꝓpria.i.eſt de ſua iuriſdictione.quia de hoc recipit cōmodum pecuniariū, ſi pronunciat ſe iudicem cōpetentem. Secus ſi perciperet. vt no.gl.in l.de iure.ff.ad muni.& hoc caſu quando quis percipit cōmodum. loquitur iſte tex.† Quærit hic Cy.& plenè diſputat de iſta q̄ō.ſi in
3 fertur aliqua iniuria iudici, an ipſe idem poſsit vindictam ſumere,& punire inferentem:quia non ſolū ipſe offenditur:ſed reſpublicæ

blica & breuiter tenet ꝙ ſi iniuria eſt notoria, poſsit. quia tũc ma gis exequitur quã cognoſcat, vel pronunciet. Non enim in noto riis expedit cognoſcere vel ſententiare: ſed exequi, vel punire: hoc tamen quando redundaret in iniuriam officij aliâs ſecus. Si autem non eſt notoria: & ſic oportet cognoſcere & pronunciare tunc ipſe non poſſet: ſed ad ſuperiorem eſt recurrendum: & vide quod habetur in c. ex parte. de verbo. ſigni. per Inno. & etiam in c. dilecto. cum ibi no. de ſenten. excom. lib. vj.

Qui legitimã perſonã ſtãdi in iudicio habẽt uel nõ. Rub.

1 *Pupillus qui cõpromiſit cũ tutore, an poſſit proſequi litẽ corã arbitro ſine tutore?*
2 *Monachus ſine licentia abbatis non habet legitimam perſonam ſtandi in iudicio: & fideiuſſores ab eo dati non obligantur.*
3 *Caſus in quo claudicat iudicium.*
4 *Quid poſſit facere iudex contra pupillũ, uel adultũ, non habentẽ tutorẽ, uel curatorẽ?*

LEX I.

SI cũ eſſes. †Pupillus ſine tutoris authoritate non habet legitimam perſonam ſtandi in iudicio: nec valet ſentẽtia lata cõtra eum. Idem in adulto litigãte ſine curatore. hoc dicit. cum l. ſeq. Et poſſunt intelligi quando agũt: tunc reus poteſt excipere ꝙ non debent admitti ſine authoritate ſuorum adminiſtratorum: quia non habent legitimam perſonam ſtandi in iudicio. ideo facient ſibi dari tutorem, vel curatorem ſi non habent. vt j. qui da. tu. poſ. l. in vniuerſis. intereſt enim rei eos repellere: quia ſi obtineret ſententiam contra eos, ſibi nõ non prodeſſet. vt in iſtis legibus. & ſi daretur ſententia cõtra eũ. & pro illis, bene valeret. per l. non eo minus. ṡ. de procu. quando autẽ conueniuntur, ſimiliter ſit cautus actor: ne admittat eos cõparentes. niſi legitimè compareant cum authoritate ſuorum adminiſtratorum. aliâs procedat contra eos tanquã ſe non defendentes ad primum & ſecundũ decretum. iuxta ea quæ habentur in l. ij. ſiue iiij. ff. qui. ex cau. in poſ. ea. & in l. ſi minor. de bo. auth. iu. poſ. Sed pone ꝙ adultus non habebat curatorem: an tunc habebat legitimam perſonam ſtandi in iudicio? videtur ꝙ ſic. ſicut habet ad contrahendum. quo caſu ciuiliter & naturaliter obligatur & cum effectu. niſi reſtituatur in inte. vt in l. ſi curatorem habens. ṡ. de in inte. reſti. Contrarium determinat glo. in l. cũ & minoris. ṡ. ſi aduer. rem iudi. licet ibi dicat ꝙ nulla lege hoc reperiatur. l. acta. §. fi. ff. de re iu. & in iſta l. ij. quæ indiſtinctè hoc vult quod non valeat ſine curatore. & j. qui pe. tuto. l. j. & l. admone. vbi quando vult litigare, debet petere curatorem. ergo ſi litigat ſine eo, non valet, nec poteſt dici quod curatoris authoritas faciat ne reſtituatur in inte. quia imò poteſt hoc non obſtante reſtitui. vt in titu. ſi tutor vel curator interue. requiritur ergo ad hoc vt valeat ſententia, vel proceſſus mero iure. aliâs ſentẽtia ipſo iure nõ
1 valeret. nec eſſet neceſſaria reſtitutio. †In gl. j. ibi. [l. ſi pupillus.]
2 lex iſta vult ꝙ pupillus ſine tutore[a] nõ poteſt compromittere in arbitrũ. ſed pone ꝙ cõpromiſit cũ tutore. & ſic valet: poſtea ſine tutore vult proſequi litem coram arbitro: an poſsit? glo. innuit ꝙ nõ relata ad tex. qui loquitur quando vult litigare. Guli. de Cu. in ſuũ no. dicit ꝙ longa eſt differentia. quia ſi litigat coram iudice, non obligatur ciuiliter & naturaliter ex quaſi cõtractu: qui conſueuit fieri in iudicio: quia non habuit legitimam perſonam. & prohibetur à iure: & ideo ſi dedit fideiuſſores, ipſo iure nõ obligantur. quia non ſubeſt obligatio principalis. l. cũ lex. ff. de fideiuſſo. Sed ſi litigat coram arbitro, obligatur. ſaltim naturaliter. ſi erat doli capax: ideo ſi dedit fideiuſſores, obligantur efficaciter: & erit damnum ipſorum fideiuſſorum: vt in tit. de fideiuſ. mi. & l. in cauſæ. in prin. ff. de mi. quia compromiſſum & litigium corã arbitris potius accedit naturæ contractus in quo poteſt naturaliter obligari. ſi eſt doli capax. vt in l. j. ff. de noua. quã naturæ iudicij. †Tene menti: nam non eſt diu ꝙ fui interrogatus: quia quidam monachus ſine licentia abbatis litigauit, & dedit fideiuſſores: & dicebatur quod monachus poterat obligari naturaliter: & ſic fideiuſſores ciuiliter & naturaliter. ſed certè in iudicio monachus non habet legitimam perſonam[b] ſine cõſenſu abbatis: ergo nec fideiuſſores obligantur. iuxta no. in l. ſi longius. §. j. ff. de iud.
4 in glo. Tene menti iſta dicta Guli. †In ſequẽ. glo. ibi. [non eo minus.] & ſic claudicat iudicium. quod videtur reprobari à iure. l. ſi cum dies. §. pe. ff. de arbi. ſed dic ꝙ propter priuilegium perſonæ vnius litigantium permittitur iſta claudicatio. vt l. Iulianus. §. pen. ff. de actio. emp. ſed quando neutra
5 pars eſſet priuilegiata, nõ permittitur. † In glo. ibi. [ſecus in interlocutoria.] Intellige ſanè ſecundũ Guli. Pe. & Cy. ſcilicet in interlocutoria de mittendo in poſſeſsionem: nam illa bene poteſt fieri contra pupillum, vel adultum ſine tutoris vel cura. authoritate. quia fit contra abſentem: & tales habentur pro abſentibus. vt in l. ſi quis litigatorũ. §. coram. ff. de arbi. ſed aliæ interlocutoriæ quæ feruntur contra abſentem, nõ poſſunt ferri cõtra pupillum, vel adultum: ſi litigat ſine tuto. vel cura. j. quomo. & quã. iudex. l. ſi pręſes. quod tene menti perpetuò. & ſic dilationes datæ pupillo, vel adulto. ſine tuto. vel cura. non arctãt j. de dila. l. ſiue pars. & l. ſi quando. & productio teſtiũ, vel inſtrumentorum. Tene menti. quia eſt multum vtile: & declarat iſtam materiam. Non ſunt alia.

a ¶Pupillus ſine tuto. Adde quid ſi pupillus compromittit ſine authoritate tutoris & ſi fideiuſſorem præſtet an poſsit poni pœna à fideiuſſore ad quam pupillus aliâs nõ teneretur. vide per Specu. titu. de compẽ. iudi. §. j. verſ. ſed pone clericus.

b ¶Monachus non habet legitimam perſonam. Adde doc. in c. cum I. & A. de ſentẽtia & re iud.

2 *In cauſa poſſeſsionis ſeu poſſeſſorij ſi feratur ſententia contra minorem, cum ualeat ſine curatore: an poterit petere reſtitutionem in integrum.*
3 *Statutum ſi dicat quòd contractus factus à minore xxv. annis, maiore tamen xviij. ualeat, an poſſit peti reſtitutio?*
4 *Quid ſi ſtatutũ dicat quòd cõtractus geſti, uel acta geſta per maiorem xviij. an. ualeãt?*
5 *Caſus in quo agens poſſeſſorio retinendæ poteſt reconueniri petitorio: dummodo legitimè compareat, quando agens eſſet maior.*
6 *Seruus q. non poſſit intentare poſſeſſoriũ adipiſcendæ: & quid in minore ſine curatore?*
7 *An ſit differentia an quis agat interdicto unde ui, an condictione legis ſi quis in tantam. eodem titu. infrà unde ui?*
8 *Agens poſſeſſorio ſicut non poteſt ratione illius accumulare petitorium ſi agit ſine tutore uel curatore, ita teſtis inductus in cauſa poſſeſſionis, quòd non debeat interrogari de proprietate.*
9 *Si ageretur interdicto retinendæ, & uterque litigantium aſſereret ſe poſſeſſorem, & pariter de poſſeſsione probaret, q. tunc ille qui probat de proprietate præferatur.*

LEX II.

1 MOmentaneæ. † In cauſa poſſeſsiõis ſeu poſſeſſorij minor xxv. ann. habet legitimam perſonam ſtandi in iudicio: etiam ſine curatore ſi agit. hoc dicit. primò: ſed in cauſa proprietatis. ſeu in petitorio * non habet. hoc dicit. ſecundo. Si verò cõueniatur, vel reconuenìatur, nec in poſſeſſorio, nec in petitorio legitimam perſonam habet ſine curatore. hoc tertiò & vltimò dicit iſta l. difficilis in tex. ad cuius declarationem tendunt omnes glo. Et eſt ſingularis in primò & vltimò dicto. & in ſecundo. diuide in tres partes. vt in ſummario. ſecunda ibi. [ſub colore.] tertia ibi. [nihil autem.] In prima agebat poſſeſſorio tantùm: & aduerſarius opponebat ꝙ non tenebatur ſibi reſpondere: quia veniebat ad iudicium ſine tutore, vel curatore, & ſic non ſunt legitimè. nam ſi ſententia feratur pro eo, eſſet nulla: ſed ſi feratur ꝓ minore agente, eſſet valida. vt in l. non eo minus. ṡ. de procu. intereſt ergo ſua cum eo non litigare. Contrarium determinat: q2 tale iudicium poſſeſſorium poteſt agẽdo moueri: & exerceri per
2 quancunq; perſonam. etiã ſi aliâs eſſet inhabilis. Ex † hoc ſequitur ꝙ etiam ſi feratur ſententia contra ipſum minorem agẽtem, & pro reo, erit valida. ſicut ſi interueniſſet authoritas tutoris, vel cura. alâs reus deciperetur authoritate huius l. quod eſſe non debet. vt ṡ. de his qui ve. æta. impe. l. j. in fi. Sed an poterit petere reſtitutionem in integrum? videtur ꝙ non. eadem ratione per illã l. j. & per glo. quæ eſt in l. exigendi. in vltima glo. ṡ. de procu. bene facit in ratione ſui tex. cum glo. in l. j. ff. de appel. reci. contrarium tamen determinat hic Bal. quia legitimatur perſona ſua. vt perinde valeat proceſſus & ſententia, ac ſi interueniſſet tu. & cu. authoritas. Sed ſi non interueniſſet, daretur nihilominus reſtitutio. vt ṡ. ſi aduer. rem iudic. per totum. Sufficit ergo ꝙ proceſſus valeat mero iure: qui non valeret ſi non eſſet diſpenſatũ per hãc l. Ad glo. quæ eſt in l. exigendi. Bal. non reſpondet. ſed dic ꝙ loquitur quando legitimat perſona alicuius minoris, vt agere poſſit: vel interueniente pro alio: non quando pro ſe. vt hic. Et eodẽ modo reſponde ad l. j. de appel. reci. Sed ad l. j. de his qui ve. æta. reſponde, ꝙ ibi minor ætas fingitur maior. quo caſu habetur pro maiore xxv. an. ſicut in caſu quando minor iurat non venire cõtra contractum. nam iuramentum repręſentat eum maiorẽ xxv. an. ideo denegatur reſtitutio. vt in aut. ſacra puberũ * ṡ. ſi aduer.
3 ven. * † Et ex hoc deciditur qõ notabilis. Si ſtatutũ dicat ꝙ con-